

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2013 ГОДИНА**

Скопје, мај 2014

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-3
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за паричните текови	6
Извештај за промените на капиталот	7
Белешки кон финансиските извештаи	8-30

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Јавното Претпријатие за државни патишта (Претпријатието), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2013 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за парични текови и Извештајот за промени во капиталот за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Претпријатието е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Агенцијата за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Агенцијата.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Основи за мислење со резерва

Како што е објаснето во Белешката 3.8. кон финансиските извештаи, Претпријатието во претходните години, извршило ревалоризација на своите недвижности, постројки и опрема, користејќи ги законски определените коефициенти за ревалоризацијата засновани на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи. Ваквата ревалоризација, според наше мислење, не е во согласност со МСС 16, според кој недвижностите, постројките и опремата треба да се водат според нивните набавни трошоци намалени за акумулираната амортизација или по проценета вредност, која е нивна објективна вредност на датумот на проценувањето. Претпријатието нема извршено проценка на вредноста на недвижностите, постројките и опремата од страна на професионални квалификувани проценители во согласност со барањата на МСС 16 и следствено на тоа, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на нивното вреднување.

Како што е објаснето во Белешката 19 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2013 година има евидентирано инвестиции во тек во износ од 8,794,507 илјади МКД кои вклучуваат инвестиции во тек во поголем број на патни правци низ Република Македонија и во кои се вклучени инвестиции во тек кои се уште не се активирани како средство и на истите не се пресметува соодветна амортизација поради некомплетирана документација за ставање во употреба на истите, иако средства се во употреба. Поради ова, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на презентирањето на инвестициите во тек и пресметаната амортизација за годината.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите од прашањата наведени во параграфот „Основи за мислење со резерва“, доколку ги има и кои ги има, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното Претпријатие за државни патишта заклучно со 31 декември 2013 година, како и неговата финансиска успешност и парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Обрнување на внимание

Без понатаму да изразуваме резерва во нашето мислење, обрнуваме внимание на белешката 27 кон финансиските извештаи, каде што е наведено дека Претпријатието е тужена страна во неколку судски постапки во вкупен износ од 924,050 илјади МКД, од кои најголем износ од 641,130 илјади МКД се тужби од АДГ Маврово-во стечај по основ на оштетни побарувања. По основ на овие судски спорови со состојба на 31 декември 2013 година, Претпријатието извршило резервирања за оние спорови каде се проценува негативен исход во вкупен износ од 145,124 илјади МКД, додека за останатите во износ од 778,926 илјади МКД нема направено резервација со оглед дека во овој момент не постои можност за разумна проценка на исходот од овие судски спорови со оглед на должнината на нивното времетраење и неизвесноста во донесувањето на судските одлуки.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Останати прашања

Финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012 година беа ревидирани од страна на друго ревизорско друштво кое во својот извештај од 2 ноември 2013 година изразило мислење со резерва за истите со обрнување на внимание.

Скопје, 17 јуни 2014 година

Овластен ревизор

Гоце Христов

Управител и овластен ревизор

Антонио Велјанов

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Приходи од надоместоци	8	4,159,586	3,365,674
Останати приходи	9	182,276	162,073
		4,341,862	3,527,747
Трошоци од основна дејност	10	(977,504)	(1,083,858)
Трошоци за амортизација		(1,354,161)	(1,317,614)
Трошоци за вработени	11	(146,578)	(58,563)
Останати трошоци	12	(384,811)	(139,598)
Резервации на трошоци	27	(96,085)	-
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		1,382,723	928,114
Приходи од финансирање	13	34,169	-
Расходи од финансирање	14	(183,266)	(262,244)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		1,233,626	665,870
Данок од добивка		(107)	-
НЕТО ДОБИВКА		1,233,519	665,870
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА		1,233,519	665,870

Скопје, 28.02.2014 година

В.Д.Директор
 Љупчо Георгиевски

Одобрил: *Татјана Кичвеша*

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	Белешка	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Тековни средства			
Парични средства	15	178,248	249,863
Тековен дел на дадени позајмици	17	14,010	17,184
Останати побарувања		2,023	14,503
Залихи	16	1,061	564
Вкупно тековни средства		195,342	282,114
Нетековни средства			
Дадени позајмици	17	132,813	153,126
Аванси за основни средства	18	256,168	289,124
Нематеријални средства	20	1,828	-
Недвижности, постројки и опрема	19	50,878,204	49,383,521
Вкупно нетековни средства		51,269,013	49,825,771
ВКУПНО СРЕДСТВА		51,464,355	50,107,885
ОБВРСКИ И КАПИТАЛ			
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	21	644,672	475,814
Тековен дел на долгорочни кредити	24	1,206,337	1,037,179
Останати обврски	22	61,413	40,052
Резервации	27	145,124	-
Вкупно тековни обврски		2,057,546	1,553,045
Нетековни обврски			
Државни грантови (одложени приходи)	23	580,538	594,062
Долгорочни кредити	24	8,676,726	9,033,983
Вкупно нетековни обврски		9,257,264	9,628,045
ВКУПНО ОБВРСКИ		11,314,810	11,181,090
Капитал			
Државен капитал	25	5,000	19,973,671
Ревалоризациона резерва		9,796,453	9,796,453
Акумулирана добивка (загуба)		30,348,092	9,156,671
Вкупно капитал		40,149,545	38,926,795
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		51,464,355	50,107,885

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за годината која завршува на 31 декември

	2013	2012
	(000) МКД	(000) МКД
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
Парични примања од надоместоци	4,159,586	3,365,674
Парични примања од останати оперативни активности	172,174	130,611
Исплати на добавувачи за трошоци за основна дејност	(950,758)	(1,078,063)
Исплати за плати и надомести на плати	(146,656)	(58,563)
Исплати за останати оперативни расходи	(395,866)	(135,325)
Примени камати	4,656	-
Нето парични текови од оперативни активности	2,843,136	2,224,334
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ		
Дадени/наплатени заеми на други	23,487	(43,794)
Набавки на нематеријални средства	(2,203)	-
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(2,621,725)	(2,091,059)
Дадени/оправдани аванси за основни средства, нето	32,956	31,661
Нето парични текови од вложувачки активности	(2,567,485)	(2,103,192)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Платени камати на кредити	(184,002)	(218,481)
Примени (отплатени) долгорочни кредити, нето	(163,264)	184,355
Нето парични текови од финансиски активности	(347,266)	(34,126)
Нето зголемување (намалување) на паричните средства	(71,615)	87,016
Парични средства на почетокот на годината	249,863	162,847
Парични средства на крајот на годината	178,248	249,863

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ за годината која завршува на 31 декември

Промените во текот на 2012 и 2013 година се како што следува:

	Државен капитал	Ревалоризац иона резерва	Акумулирана добивка (загуба)	Вкупно капитал
	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 Јануари 2012	19,973,671	8,204,819	8,486,593	36,665,083
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	665,870	665,870
Ревалоризација на НПО	-	2,399,588	-	2,399,588
Корекција на ревалоризација од 2011 година	-	(807,954)	-	(807,954)
Останати корекции	-	-	4,208	4,208
Состојба на 31 Декември 2012	19,973,671	9,796,453	9,156,671	38,926,795
Состојба на 1 Јануари 2013	19,973,671	9,796,453	9,156,671	38,926,795
Пренос на останати обврски	-	-	(11,094)	(11,094)
Усогласување со регистрација	(19,968,671)	-	19,968,671	-
Корегирана состојба на 1 Јануари 2013	5,000	9,796,453	29,114,248	38,915,701
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	1,233,519	1,233,519
Ревалоризациона резерва	-	-	-	-
Останати корекции	-	-	325	325
Состојба на 31 Декември 2013	5,000	9,796,453	30,348,092	40,149,545

1. Дејност и основни податоци

Јавното претпријатие за државни патишта, поранешна Агенција за државни патишта (во понатамошниот текст “Претпријатието”) е основано во согласност со Законот за јавните претпријатија заради управување, одржување, заштита, развој и унапредување на мрежата на државните (магистрални и регионални) патишта на територијата на Република Македонија.

Поконкретно ЈП за државни патишта ги извршува следните работи:

- врши управување со државните патишта;
- врши развој, одржување, следење и контролирање на државните патишта;
- врши инвеститорски работи во врска со државните патишта;
- се задолжува кај домашни и странски финансиски институции заради финансирање;
- врши инвеститорски работи од областа на државните патишта;
- други работи утврдени со Законот.

Финансирање на активностите на Претпријатието се обезбедува преку надоместоци утврдени со Законот за патишта, и тоа:

- трансфери од Буџетот на РМ (дел од акциза од нафтени деривати);
- надоместоци за употреба на јавните патишта за моторни и приклучни возила (патна такса);
- надоместоци за употреба на јавен пат, негов дел или објект на патот (патарина);
- надоместоци од поставување на рекламни табли во заштитниот појас, приклучување на пристапен кон државен пат, поставување на инсталации на трупот на патот, изградба и користење на комерцијални објекти на кои е дозволен пристап на државен пат надвор од населено место, прекумерно користење на државен пат, вонреден превоз, штета сторена на патот и објектите на патот;
- заеми и кредити и
- останати надоместоци согласно Законот.

Вкупниот број на вработени во Претпријатието на 31 декември 2013 година изнесува 319 вработени (2012: 320 вработени).

Седиште на Претпријатието е на ул.Даме Груев бр.14 во Скопје.

2. Основа за составување на финансиските извештаи

2.1. Основ за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 4 заклучно со страница 30, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2013 и 2012 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Претпријатието применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека Претпријатието ќе продолжи да работи во догледна иднина. Претпријатието нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики и проценки

3.1. Признавање на приходи

Приходите се признаваат доколку е веројатно дека идни економски користи ќе бидат прилив за Претпријатието и доколку овие користи може веродостојно да се измерат. Приходите на Претпријатието се економски користи кои настануваат во текот на разгледуваниот период, кои произлегуваат од редовните активности на Претпријатието.

Приходите на Претпријатието произлегуваат од надоместоците утврдени со Законот за патишта, наведени во белешката 1 погоре.

Приходите од камати се признаваат за временскиот период за кој истите се однесуваат.

3.2. Признавање на расходи

Расходите се признаваат во билансот на успех кога се јавува намалување на идните економски користи поврзано со намалување на дадено средство или зголемување на дадена обврска кое може веродостојно да се измери. Расходите се признаваат врз основа на нивната директна поврзаност помеѓу направените трошоци и заработувањето на конкретните приходи.

3.3. Трансакции во странска валута

Претпријатието ја води својата сметководствена евиденција и известува во денари (МКД). Трансакциите во странска валута се евидентираат по важечкиот курс на странската валута на денот на трансакцијата. Извршена е пресметка на сите побарувања и обврски во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност, по средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи или расходи од финансирање.

Најголем број од трансакциите на Претпријатието се во Евра (ЕУР). Средниот курс на Еврото на 31 декември 2013 и 2012 година е како што следува:

	1 ЕУР
31 декември 2013	61.5113 МКД
31 декември 2012	61.5000 МКД

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.4. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номиналната вредност. За целите на овие финансиски извештаи, паричните средства се состојат од денарска и девизна жиро сметка, готовина во благајни и депозити по видување во банк и орочени до 3 месеци.

3.5. Побарувања за дадени аванси

Побарувањата за дадени аванси се признаваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни побарувања за аванси и се состојат од дадени аванси на изведувачи заради тековно и инвестиционо одржување.

3.6. Залихи

Залихите на ситен инвентар се водат по пониската од набавната вредност и нето реализациона вредност. Набавната вредност ја сочинуваат сите направени трошоци за залихите да се доведат во нивната постојната состојба и локација. Нето реализационата вредност е проценета продажна цена во редовен тек на работење намалена за трошоците за нејзино довршување и проценети трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.7. Аванси за основни средства

Авансите за основни средства претставуваат средства дадени на добавувачи за набавка на основни средства и се искажуваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни аванси за основни средства.

3.8. Недвижности, постројки и опрема

1) Општа презентација

Почетно, набавките се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Заклучно со 2012 година, основните средства се ревалоризираа на крајот од секоја година (при изработка на годишната пресметка) со примена на единствениот коефициент на ревалоризацијата заснован на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи објавен од страна на Државниот Завод за Статистика на нивната набавна или ревалоризирана вредност и акумулирана амортизација на основните средства. Почнувајќи од 01.01.2013 година, ваква ревалоризација повеќе не се пресметува.

Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се евидентираше како зголемување на ревалоризационата резерва, а амортизацијата се пресметуваше почнувајќи од следната година на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.8. Основни средства (Продолжение)

2) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот век на употреба на основните средства. Амортизација на инвестициите во тек не се пресметува се додека средствата во изградба не се активираат.

Употребените годишни стапки за амортизација за 2013 година во однос на 2012 се следните:

Основни средства	Стапки за амортизација 2013	Стапки за амортизација 2012
Административни згради	1 %	1 %
Автопатишта	7 %	7 %
Останати патишта	3 %	3 %
Компјутери	20%	20%
Опрема и мебел	12%	12%
Моторни возила	15%	15%

3.9. Обврски кон добавувачите

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.10. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање и останати расходи. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање. Детален преглед на долгорочните кредити е прикажан во белешката 24 кон финансиските извештаи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.11. Капитал

Вкупниот капитал на Претпријатието заклучно со 31 декември 2012 година се состои од државен капитал во вкупен износ од 38,926,796 илјади МКД.

Промените во капиталот заклучно со 31 декември 2012 година се состојат од ревалоризациони резерви кои се пресметуваа за недвижностите, постројките и опремата заклучно со 31 декември 2012 година, остварени добивки, ревалоризациони корекции како и други корекции на капиталот.

На 01.01.2013 година со преобразбата на „Агенцијата“ во „Јавно претпријатие за државни патишта“ се изврши корекција на капиталот, односно основната главнина со состојба на 31 декември 2013 година изнесува 5,000 илјади МКД и се состои од паричен влог.

Основач / сопственик е Владата на Република Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓаат на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие.

3.12. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Претпријатието има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.13. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.14. Државни грантови (подршки)

Државни грантови се признаваат кога постои разумна сигурност дека грантовите ќе бидат примени во согласност со предложените услови. Кога грантовите се поврзани со средства, истите се признаваат како одложени приходи. Кога се примаат немонетарни грантови, средствата и грантот се евидентираат по нивната номинална вредност и потоа се ослободуваат во билансот на успех за време на корисниот век на употреба на средството на систематска и рационална основа.

3.15. Данок од добивка (тековен и одложен)

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно измените на даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува одредени трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци), помалку искажани приходи со поврзани лица и во случај кога се врши распределба на добивката за дивиденди на физички лица и нерезиденти. Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2012: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Претпријатието влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Претпријатието нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Претпријатието е изложено на можните флукуации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

4.2. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има користено вакви кредити, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Претпријатието нема начин истиот да го намали.

4.3. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Претпријатието нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски.

4.4. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Претпријатието подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2013 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Претпријатието располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност, со исклучок на обврските за кредити, но истите се добиени со променливи каматни стапки поради што повторно може да се смета дека објективната вредност е приближна на нивната сметководствена вредност.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Претпријатието врши финансирање на своето работење по пат на користење на долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Претпријатието континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2013 и 2012 година е следната:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Обврски по кредити и заеми	9,883,063	10,071,162
Пари и парични еквиваленти	<u>(178,248)</u>	<u>(249,863)</u>
Нето обврски (пари)	9,704,815	9,821,299
Вкупен капитал	40,149,545	38,926,795
% на задолженост	24%	25%

6.2. Ризик од девизни валути

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2013 и 2012 година по валути е следната:

	<u>Средства</u>		<u>Обврски</u>	
	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
ЕУР	265,824	322,634	9,911,906	10,105,419
УСД	214	-	-	-
други	494	-	-	-
	<u>266,532</u>	<u>322,634</u>	<u>9,911,906</u>	<u>10,105,419</u>

Претпријатието претежно е изложено на ЕУР. Изложеноста спрема ЕУР кај обврските ги вклучува обврските по кредити од банки и други лица кои имаат девизна клаузула и чија отплата во денари зависи од движењата на курсот на денарот во однос на Еврото.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2013	2012	2013	2012
ЕУР	(964,608)	(978,279)	964,608	978,279
УСД	21	-	(21)	-
други	49	-	(49)	-
Нето Ефект	(964,537)	(978,279)	964,537	978,279

6.3. Ризик од промени на каматите

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други субјекти или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31 декември	
	2013	2012
Финансиски средства		
Некаматносни:		
- Парични средства	865	507
- Останати побарувања	251	12,710
	1,116	13,217
Каматносни со променлива камата:		
- Дадени заеми	146,823	170,310
- Парични средства на сметки	177,383	249,356
	324,206	419,666
	325,322	432,883
Финансиски обврски		
Некаматносни:		
- Обврски кон добавувачи	644,672	475,814
- Останати обврски	61,413	40,052
	706,085	515,866
Каматносни со променлива камата:		
- Кредити	9,883,063	10,071,162
	9,883,063	10,071,162
	10,589,148	10,587,028

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на каматните стапки на користените кредити и дадени заеми за 2% поени. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 2% поени		Намалувања за 2% поени	
	2013	2012	2013	2012
Земени кредити	(197,661)	(201,423)	197,661	201,423
Дадени заеми	2,936	3,406	(2,936)	(3,406)
Нето Ефект	(194,725)	(198,017)	194,725	198,017

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2013 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	178,248	-	-	-	178,248
Дадени заеми	-	-	14,010	132,813	146,823
Останати побар.	251	-	-	-	251
	178,499	-	14,010	132,813	325,322
Добавувачи	644,672	-	-	-	644,672
Кредити	-	-	1,206,337	8,676,726	9,883,063
Останати обврски	61,413	-	-	-	61,413
	706,085	-	1,206,337	8,676,726	10,589,148

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност (Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2012 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	249,863	-	-	-	249,863
Дадени заеми	-	-	17,184	153,126	170,310
Останати побар.	12,710	-	-	-	12,710
	262,573	-	17,184	153,126	432,883
Добавувачи	475,814	-	-	-	475,814
Кредити	-	-	1,037,179	9,033,983	10,071,162
Останати обврски	40,052	-	-	-	40,052
	515,866	-	1,037,179	9,033,983	10,587,028

7. Известување по сегменти

Претпријатието не врши известување според сегментно работење со оглед дека нема обврска за истото, ниту пак е поделено во посебни деловни и географски сегменти.

8. ПРИХОДИ ОД НАДОМЕСТОЦИ

Остварените приходи од надоместоци според видови, се како што следува:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Приходи од цената на течни горива - акциза	1,909,728	1,235,000
Приходи од надоместоци за употреба на автопати	1,378,521	1,152,805
Приходи од регистрација на моторни возила	871,337	977,869
Вкупно приходи од надоместоци	4,159,586	3,365,674

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

Остварените останати оперативни приходи според нивните видови, се како што следува:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Приходи од надомест по други основи	157,395	140,063
Приходи од амортизација на одложени приходи од грантови (белешка 19)	22,582	21,156
Останати приходи	2,299	854
Вкупно останати оперативни приходи	182,276	162,073

Приходите од надомест по други основи во најголем дел вклучуваат наплатени приходи по основ на активирани гаранции (изведбени) од изведувачи на градежни работи во износ од 132,575 илјади МКД.

10. ТРОШОЦИ ЗА ОСНОВНА ДЕЈНОСТ

Остварените трошоци за основна дејност според нивните видови, се како што следува:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Реконструкции и одржување на патишта	677,504	783,858
Трансфери на надомести до општини	300,000	300,000
Вкупно трошоци за основна дејност	977,504	1,083,858

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

Трошоците за вработени според нивните видови, се како што следува:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Бруто плати и надомести на плати	145,676	58,239
Трошоци за службени патувања	902	324
Вкупно административни трошоци	146,578	58,563

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Остварените останати оперативни расходи според нивните видови, се како што следува:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Трошоци по основ на судски спорови	136,094	-
Трошоци за надзор и обезбедување на наплатни станици	61,456	-
Трошоци за банкарски услуги	21,446	-
Потрошени материјали	12,887	3,403
Расходи за комунални услуги	43,553	36,345
Трошоци за провизии на здруженија за регистрација	38,569	72,695
Останати услуги	16,532	8,463
Трошоци за поправки и одржување	43,717	9,987
Репрезентација	746	689
Трошоци за осигурување	586	129
Останати оперативни расходи	9,225	7,887
Вкупно останати оперативни расходи	384,811	139,598

Трошоците по основ на судски спорови во износ од 136,094 илјади МКД во целост се состојат од исплати на ЈП Македонија пат во износ од 96,490 илјади МКД по основ на правосилно изгубени судски спорови за долгови од минати години и исплати на Републички Совет за безбедност во сообраќај во износ 39,604 илјади МКД по основ на правосилно изгубен судски спор.

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените приходи од финансирање, се како што следува:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Приходи од камати	4,656	-
Позитивни курсни разлики	29,513	-
Вкупно приходи од финансирање	34,169	-

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените расходи од финансирање, се како што следува:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Расходи за камати од кредити	178,532	252,738
Расходи за казнени камати	56	-
Негативни курсни разлики	4,678	9,506
Вкупно расходи од финансирање	183,266	262,244

Анализата на расходите за камати по кредитори е како што следува:

	2013 (000) МКД
МБОР - Светска банка	10,530
ЕБОР - локални и регионални патишта	5,272
ЕИБ I	47,603
ЕИБ II	96,564
ЕБОР - обиколница	18,563
Вкупно расходи за камати	178,532

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Паричните средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Денарски сметки кај банки	57,735	97,032
Готовина во благајна	804	507
Девизни сметки кај банки	14,815	-
Девизна благајна	61	-
Девизни депозити во Шпаркасе банка / НБРМ	104,833	152,324
Вкупно парични средства	178,248	249,863

Девизните депозити во Шпаркасе банка Македонија АД Скопје на ден 31 декември 2013 (во НБРМ на ден 31 декември 2012) се состојат од неискористени парични средства од повлечени средства од кредитори и тоа:

Депозит од кредит од Светска Банка	70,530	1,902
Депозит од кредит од ЕБОР (локални и регионални)	34,303	150,422
Вкупно депозити	104,833	152,324

16. ЗАЛИХИ

Залихите на ден 31 декември се состојат од следното:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Залихи на материјали	1,061	564
Вкупно залихи	1,061	564

17. ДАДЕНИ ПОЗАЈМИЦИ

Дадените позајмици на ден 31 декември се состојат од следното:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
<i>Даден заем на:</i>		
ЈП Македонски Железници инфраструктура	54,318	62,070
Царинска Управа на РМ	92,505	108,240
	146,823	170,310
Тековен дел на дадени позајмици	(14,010)	(17,184)
Вкупно дадени заеми	132,813	153,126

Дадените заеми во износ од 146,823 илјади МКД (2012: 170,310 илјади МКД) се состојат од повлечени средства од страна на Претпријатието од кредитот од МБОР 4859 МК и дадени истовремено на ЈП Македонски Железници Инфраструктура и Царинска Управа на РМ за нивни потреби согласно договорот за кредит.

18. ДАДЕНИ АВАНСИ ЗА ОСНОВНИ СРЕДСТВА

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
<i>Дадени аванси на:</i>		
Алпине Подружница Скопје	30,181	153,163
Простор Куманово	-	52,652
Илинден Струга	61,775	43,590
ДГ Бетон АД Скопје	29,940	13,310
ГД Гранит АД Скопје	105,992	10,235
Електрософт Скопје	9,047	9,047
Сафеж Белгија	1,887	7,127
Синтек	6,746	-
Страбаг Подружница	8,289	-
Геинг	2,311	-
Вкупно аванси за основни средства	256,168	289,124

19. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промените во текот на 2013 година се како што следува:

	Градежни објекти (000) МКД	Патишта (000) МКД	Опрема (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна ревалоризирана вредност					
Состојба на 1 јануари	19,379	85,547,579	176,798	12,014,276	97,758,032
Нови набавки	-	233,243	13,055	2,602,382	2,848,680
Пренос од инвестиции	-	5,822,151	-	(5,822,151)	-
Расход	-	-	(5,148)	-	(5,148)
Ревалоризација	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	19,379	91,602,973	184,705	8,794,507	100,601,564
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	8,554	48,198,658	167,299	-	48,374,511
Амортизација	185	1,350,366	3,235	-	1,353,786
Расход	-	-	(4,937)	-	(4,937)
Ревалоризација	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	8,739	49,549,024	165,597	-	49,723,360
Сегашна вредност на:					
31 декември 2013	10,640	42,053,949	19,108	8,794,507	50,878,204
31 декември 2012	10,825	37,348,921	9,499	12,014,276	49,383,521

Инвестициите во тек со состојба на 31 декември 2013 година во вкупен износ од 8,794,507 илјади МКД (2012 година: 12,014,276 илјади МКД) се состојат од инвестиции во изградба на магистрални, регионални и локални патишта.

Во текот на 2007 година извршено е сметководствено активирање на вложувања во градби, реконструкции и надградби на повеќе патни правци во вкупен износ од 682,141 илјади МКД, а кои произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години.

20. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во текот на 2013 година:

	Лиценци и софтвер (000) МКД	Останати (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари	-	-	-
Набавки	1,634	569	2,203
Состојба на 31 декември	1,634	569	2,203
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари	-	-	-
Амортизација	304	71	375
Состојба на 31 декември	304	71	375
Сегашна вредност на:			
31.12.2013 година	1,330	498	1,828
31.12.2012 година	-	-	-

21. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИТЕ

Обврските кон добавувачи на ден 31 декември се состојат од следното:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Добавувачи во земјата за основни средства и трошоци	331,676	217,282
Обврски спрема добавувачите во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта	312,996	258,532
Вкупно обврски кон добавувачите	644,672	475,814

Обврските спрема добавувачи во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта во износ од 312,996 илјади МКД (2012: 258,532 илјади МКД) претставуваат задршки спрема изведувачите, како гаранција за добро извршена работа од страна на истите и кои се ослободуваат по завршување на проектот и издавање на соодветна потврда за прифаќање.

22. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

Останатите тековни обврски на ден 31 декември се состојат од следното:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Обврски за експропријација	14,621	5,692
Обврски за пресметани камати од кредити	28,843	34,257
Обврски од регистрација (рефундација)	17,817	-
Обврски за нето плати и надоместоци од плати	25	103
Обврски за данок на добивка	107	-
Останато	-	-
Вкупно останати тековни обврски	61,413	40,052

23. ДРЖАВНИ ГРАНТОВИ (ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ)

Државните грантови добиени за средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2013 (000) МКД	2012 (000) МКД
Состојба на 1 јануари	594,062	602,061
Примени во текот на годината	9,058	13,157
Ослободено преку биланс на успех	(22,582)	(21,156)
Состојба на 31 декември	580,538	594,062

Државните грантови произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години, а кои патишта му припаѓаат на Претпријатието во износ од 559,563 илјади МКД.

Овие одложени приходи се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите ќе бидат целосно стекнати и пуштени во употреба, односно од 01.01.2008 година.

Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 22,582 илјади МКД.

Грантот од Европска Инвестициона Банка е наменски грант за техничка помош во имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица). Овие средства се наменети за консултантски услуги од SAFEGE (Consulting Engineers Belgium) за имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица) во износ од 20,975 илјади МКД. Овие одложени приходи ќе почнат да се амортизираат со ставање во употреба на патниот правец за кои истите се наменети.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

24. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

а) Анализа по видови

<u>Банка или кредитор</u>	<u>Валута</u>	<u>Состојба на 31.12.2013 во валута</u>	<u>Среден курс на НБРМ 31.12.13 МКД</u>	<u>каматна стапка %</u>	<u>период и начин на отплата</u>	<u>Состојба на кредитите 31.12.2013 (000) МКД</u>	<u>Состојба на кредитите 31.12.2012 (000) МКД</u>
ЕИБ I	ЕУР	21,085,714	61.5113	2.5 год.	30 полугодишни рати 15/10/2003 - 15/04/2018	1,297,010	1,584,943
ЕИБ II	ЕУР	37,502,688	61.5113	3.62 год.	36 полугодишни рати 15/11/2006 - 15/05/2024	2,306,839	2,526,075
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	16,363,636	61.5113	Либор +1	21 полугодишна рата 20/09/2007 - 20/03/2018	1,006,549	1,230,000
МБОР (ИБРД) 4859 МК	ЕУР	12,815,048	61.5113	Либор	24 полугодишни рати 15/12/2012 - 15/06/2024	788,270	870,149
МБОР (ИБРД) 7532 МК	ЕУР	50,177,002	61.5113	Либор	30 полугодишни рати 15/09/2013 - 15/03/2028	3,086,453	2,875,995
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	22,726,591	61.5113	Либор +1	22 полугодишна рата 05/12/2012 - 05/06/2023	1,397,943	984,000
Вкупно странски кредити						9,883,063	10,071,162
Минус: Тековна доспеаност на долгорочни странски кредити (обврски кои доспеваат за плаќање во рок од една година)						(1,206,337)	(1,037,179)
Вкупно нето странски кредити						8,676,726	9,033,983
Вкупно долгорочни кредити						8,676,726	9,033,983

24. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

б) Промени во текот на годината	2013
	(000) МКД
Состојба на 01.01.	10,071,162
Нови задолжувања - прилив во Агенцијата	870,863
Отплата на главници на странски кредити	(1,025,680)
Курсни разлики (нето)	(26,940)
Вратен неискористен дел на кредитот	(6,342)
Состојба на 31.12.	9,883,063

в) Доспеаноста на долгорочните кредити по години е како што следува:

	2013	2012
	(000) МКД	(000) МКД
Во рок од една година	1,206,337	1,037,179
Во период од 1 до 3 години	2,518,613	2,220,430
Над 3 години	6,158,114	6,813,553
Вкупно	9,883,063	10,071,162

25. КАПИТАЛ

Вкупниот капитал на Јавното претпријатие со состојба на 31 декември 2013 година во износ од 5,000 илјади МКД се состои од паричен влог. Основач/сопственик е Владата на Република Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓале на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие. Овој капитал е регистриран во Централниот регистар на РМ.

26. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ

Согласно склучените договори за кредити со МБОР и ЕБОР, Претпријатието има превземено обврска, во текот на реализацијата на Проектите, да одржува адекватни финансиски коефициенти, како што следи:

а) сооднос за сервисирање на долг - не понизок од 1

Сооднос за сервисирање на долг согласно договорот за кредит е дефиниран како сооднос на (а) нето паричен тек од оперативни активности за 12 месеци од претходниот датум на пресметка плус сите камати пресметани за време на тој период, минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.

Следната табела ги прикажува остварените показатели по години:

	2013
Сооднос за сервисирање на долг	1.1

26. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

б) планирани нето приходи / планирани отплати на долгови - не понизок од 1.2

Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови е дефиниран како сооднос на (а) нето приходи кои претставуваат разлика на приходи од сите извори плус останати приходи и сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати.

Следната табела ги прикажува остварените показатели по години:

	План 2014	Остварено 2013
Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови	<u>1.6</u>	<u>2.4</u>

в) тековен коефициент - не понизиок од 1

Тековен коефициент е дефиниран како сооднос на (а) тековни средства вклучувајќи ги и планираните нето приходи за наредната година и (б) тековните обврски.

Следната табела ги прикажува остварените показатели по години:

Тековен коефициент	<u>2013</u> 1.3
--------------------	--------------------

27. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И РЕЗЕРВИРАЊА

Потенцијални и неизвесни обврски се евидентираат и прикажуваат во финансиските извештаи доколку постои веројатност за идни одливи на средства кои вклучуваат економски користи и доколку постои можност за разумна проценка на износот. Резервирања се обврски со неизвесно време на настанување или износ. Резервирањата се признаваат како обврски, додека неизвесните обврски само се обелоденуваат.

а) Судски спорови против Агенцијата (неизвесни обврски)

Претпријатието е вклучено во редовни судски спорови (тужби) поднесени од страна на разни субјекти. Најзначајни судски спорови против Претпријатието се следните:

<u>Основ на судски спор:</u>	<u>(000) МКД</u>
Спорови за долгови	755,970
Спорови за надомест за експропријација	66,875
Спорови за надомест за штета	40,856
Спорови по други основи	60,349
Вкупно	<u>924,050</u>

Погоренаведените износи се без вклучена казнена камата.

Во рамките на споровите најзначајни се споровите поведени од страна на АДГ Маврово-во стечај во вкупен износ од 641,130 илјади МКД по основ на оштетни побарувања.

б) резервирања

По основ на погоре наведените судски спорови со состојба на 31 декември 2013 година, Претпријатието извршило резервирања за оние спорови каде се проценува негативен исход во вкупен износ од 145,124 илјади МКД, од кои 96,085 илјади МКД се евидентирани преку билансот на успех бидејќи се однесуваат за надомест на штети и за долг, а 49,039 илјади МКД се евидентирани преку билансот на состојба бидејќи се однесуваат за експропријации (средства).

28. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување не се случиле значајни настани и трансакции кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи, освен следното:

Претпријатието има дадено два нови аванси за изградба на два патни правци Св.Николе - Штип и Кичево - Охрид во вкупен износ од 590,344 илјади МКД од сопствени средства.